

Seinäjoen perusopetuksen 5. luokkien **ARKKITEHTUURIKASVATUS**

Tässä esitteessä kerrotaan 5. luokille suunnitellusta arkkitehtuurikasvatuksen kokonaisuudesta. Kokonaisuus on osa Seinäjoen **Kulttuurimatka** -kulttuurikasvatussuunnitelmaa, joka tarjoaa taide- ja kulttuurisisältöjä kaikille perusopetuksen luokka-asteille. Ehdotettuja tehtäviä sekä linkkejä erilaisiin materiaaleihin on mahdollisuus hyödyntää myös muilla luokka-asteilla. Tehtävät voivat toimia inspiraationa myös monialaisiin oppimiskokonaisuuksiin.

Seinäjoen kulttuuri- ja museopalvelut

Seinäjoki
KULTTUURI

Arkkitehtuurikasvatuksen työpaja 5. luokille

Sisältö

- kouluilla toteutettava luokkakohtainen työpaja, jossa suunnitellaan ja tehdään puupalikoista kaupunki valmiille karttapohjalle
- vieraileva ohjaaja, kesto 90 min
- arkkitehtuurin peruskäsitteitä sisältävää materiaalia käsiteltäväksi opettajan johdolla joko ennen työpajaa tai sen jälkeen
- toteutus syys-/kevätlukukaudella
- kulttuuripalvelut ottaa yhteyttä 5. luokkien opettajiin ja sopii aikatauluista sekä muista työpajaan liittyvistä yksityiskohdista

Tehtävähdotuksia kouluissa toteutettavaksi

Tehtävä I. (suunnitellut Aalto-museon museolehtori Lotta Leskelä)

Opettaja arvioi riittääkö aiheesta keskusteleminen vai olisiko hyödyllistä tehdä myös perusteellisempi tutkimustehtävä, joka ohjaa oppilaita pohtimaan omaa päivittäistä ympäristöään.

Keskustelemalla:

Jokainen oppilas miettii hetken itsekseen omaa koti- ja kouluympäristöään, sen eri paikkoja, tiloja ja rakennuksia. Valokuvia voi ottaa myös keskustelun pohjaksi. Voitte myös valita luokan kanssa koulurakennuksesta ja sen ympäristöstä paikkoja ja tiloja, joista keskustellette yhdessä:

- Mitkä asiat rakennuksissa, tiloissa tai ympäristössä tuntuvat mukavilta? Mikä tämän positiivisen vaikutelman saa aikaan?
- Millaisiin käyttötarkoituksiin ympäristön rakennuksia on suunniteltu ja toimivatko ne hyvin käyttötarkoituksessaan? Miten ne sijoittuvat ympäristöönsä? Millaisia materiaaleja rakennuksissa on käytetty?
- Millaista kasvillisuutta, maastonmuotoja ja vesialueita ympäristössä on? Onko ympäristöön suunniteltu puistoja ja rakennettu aukioita ja muita ulkotiloja? Miten ne vaikuttavat tilan ja paikan kokemiseen ja käyttämiseen?

Tutkimalla:

Menkää kaikki yhdessä tai jakautukaa pienemmiksi tutkimuspartioiksi tutkimaan koulun ympäristöä. Kuunnelkaa ääniä, katselkaa paikkoja uusista näkökulmista, tunnustelkaa pintoja ja miettikää tuntemuksia. Miettikää, mitkä rakennukset ja tilat ovat tärkeitä ympäristössänne ja etsikää teitä miellyttäviä rakennuksia, tiloja ja paikkoja. Pohtikaa tutkimusretkellänne keskustelutehtävän kysymyksiä. Tehkää havainnoistanne piirroksia tai ottakaa valokuvia. Kootkaa lopuksi kaikkien havainnot yhteen ja keskustelkaa niistä.

Voitte toteuttaa tehtävän myös kotitehtävänä, jolloin oppilas etsii miellyttäviä, kotoisia ja itselleen tärkeitä rakennuksia ja paikkoja, tekee niistä piirroksia tai ottaa valokuvia ja kirjoittaa havaintoja ylös. Lapset esittelevät havaintonsa koulussa, ja niistä keskustellaan yhdessä.

Tehtävä 2.

Tutustukaa Alvar Aaltoon ja Seinäjoen Aalto-keskuksen historiaan ja rakennuksiin verkkosivuilta löytyvien materiaalien avulla. Voitte hyödyntää myös tehtävässä yksi annettuja kysymyksiä ja ohjeita.

Suosittelavia materiaaleja ovat mm. Alvar Aallon ja Seinäjoen Aalto-kohteiden esittelyt, Maailman suurin Aalto-lasikokoelma -julkaisu, mobiilioppaat, Katja Lösösen Aalto-keskus -video (2016) ja Aalto-keskuksen tarina. Tarinassa paikallinen nuori ja hänen äitinsä kertovat mielenkiintoisella tavalla omia kokemuksiaan Aalto-kohteista. Edellä mainitut materiaalit löytyvät VISIT Seinäjoen sivuilta osoitteesta: <https://visitseinajoki.fi/alvar-aalto/>

Kuva 1.

Muita hyödyllisiä linkkejä:

Aalto-kohteita Suomessa ja ulkomailla

<https://www.louhimo.com/kops/tekemisen-ja-oppimisen-tueksi/arkkitehtuuri/>

Tutustu Lakeuden Ristin sisätiloihin Google Maps -sovelluksen kautta

<http://www.seinajoenseurakunta.fi/lakeuden-risti>

Alvar Aalto -museon sivusto

<https://www.alvaraalto.fi/kohde/alvar-aalto-museo/>

Kuva 2.

Tehtävä 3.

Syventäkää Aalto-tietoutta pienryhmissä vertailemalla Aalto-keskuksen rakennuksia ja Alajärvellä sijaitsevaa Villa Väinölää alla mainittuihin ulkomaisiin kohteisiin. Tutkikaa kohteiden samanlaisuutta ja eroavaisuuksia (mm. koko, muoto, värit, materiaalit). Esitelkää tutkimuksen tulokset toisillenne.

Vertailtavat kohteet:

1. Lakeuden Risti ja seurakuntakeskus – Riolan kirkko ja seurakuntakeskus; Riola di Vergato, Italia
2. Aallon kirjasto – Viipurin kirjasto; Viipuri, Venäjä
3. Seinäjoen kaupungintalo – Johnson Research institute; Avesta, Ruotsi
4. Seinäjoen kaupunginteatteri – Essenin oopperatalo; Essen, Saksa
5. Virastotalo – Pohjolan talo; Reykjavik, Islanti
6. Villa Väinölä, Alajärvi – Villa Tammekann; Tarto, Viro

Kuva 3.

Tietoja ja kuvia Aalto-keskuksesta löytyy tehtävässä 2. mainituista linkeistä, Villa Väinölästä ja ulkomaisista kohteista internetistä kohteiden nimillä.

Tehtävä 4.

Tutustukaa Seinäjoen kaupungin rakentumiseen eri aikoina maakuntamuseon tietopakettien avulla. Pohtikaa samoja asioita kuin tehtävässä 1. joko eri aikakausina tai eri aikoja vertaillen. Mitkä asiat rakennuksissa, tiloissa tai ympäristössä tuntuvat mukavilta? Miksi? Millaisiin käyttötarkoituksiin rakennukset on rakennettu? Mitä materiaaleja niissä on käytetty? Miltä ne näyttävät? Mitä rakennukset kertovat eri aikojen elämästä? Miten se eroaa nykyisestä? Keskustelkaa ryhmissä tai pareittain tai käyttäkää aineistoa innoituksena ainekirjoituksessa, kuvataiteessa tai muussa aineessa.

Maakuntamuseon tietopaketit:

Kuva 4.

Me rakennamme kaupungin, Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseon tietopaketti Seinäjoen kaupungin rakentumisesta

<https://www.louhimo.com/kops/tekemisen-ja-oppimisen-tueksi/arkkitehtuuri/>

Mihinä me ollahan? Seinäjoella -julkaisu, Etelä-Pohjanmaan maakuntamuseo. Julkaisu on jaettu kouluille.

Tukimateriaaleja:

Arkkitehtuuri ja kokemus

<https://www.louhimo.com/kops/tekemisen-ja-oppimisen-tueksi/arkkitehtuuri/>

Seinäjoen kirkot -esite

<https://www.louhimo.com/kops/tekemisen-ja-oppimisen-tueksi/arkkitehtuuri/>

Patsaspaikannus

Patsaspaikannus on kulttuuripalvelujen tuottama ympäristö- ja kulttuurikasvatuspaketti koulujen käyttöön. Pakettiin on kerätty Seinäjoen alueen julkisia veistoksia, muistomerkkejä ja patsaita. Ideana on, että niitä etsitään kartan ja vihjekuvien avulla. Kohteen löydyttyä tutustutaan sen taustatietoihin ja osaan kohteista on laadittu etukäteen käsiteltäviä kysymyksiä, joita voi pohtia yhdessä oppilasryhmän kanssa. Voit tulostaa koko Seinäjokea koskevan tai vain jonkun tietyn kaupungin osan patsaita koskevan tiedoston osoitteesta:

<https://www.louhimo.com/kops/tekemisen-ja-oppimisen-tueksi/tehtava-ja-materiaalipaketti/>

Kuva 5.

Seinäjoen menneet maailmat -mobiilioppaat

Östermyrasta Framille -oppaan reitti kulkee Törnävän kartanoilta Seinäjoen vartta pitkin Itikanmäelle. Sillä esitellään Seinäjoen elinkeinohistoriaa Östermyran ruukin ajoista 1800-luvulta aina 2000-luvulle saakka. Kuvien, tekstien ja audiomateriaalin lisäksi oppaassa on myös pienimuotoisia tehtäviä. Reitti herättelee näkemään oman paikkakuntamme kehitysvaiheita, havainnoimaan ja lukemaan ympäristöä sekä ymmärtämään ympäristön muutosten syitä ja seurauksia. [Mobiilioppaat | Seinäjoen kaupunki \(seinajoki.fi\)](https://www.seinajoki.fi/mobiilioppaat)

Arkkitehtuurikasvatuksen opetusmateriaaleja ja tausta-aineistoja

<http://archinfo.fi/arkkitehtuuri-kasvatus/>

Nurkantakana.fi

Innostavia malleja, joissa toimitaan omassa lähiympäristössä 6–15-vuotiaiden kanssa. Sivuille on poimittu 10 oivaltavaa esimerkkiä kulttuuriympäristökasvatuksesta ympäri maan. Mallit kehittävät ympäristösuhdetta ja vahvistavat kulttuurin lukutaitoa. Sivuilta löytyy mm. Ylistarossa Isokylän koululla toteutettu projekti.

<http://nurkantakana.fi/>

Katso myös muita aiheeseen liittyviä linkkejä osoitteesta:

<https://www.louhimo.com/kops/tekemisen-ja-oppimisen-tueksi/arkkitehtuuri/>

Kuvien tiedot:

Etulehden kuva: Seinäjoen kaupungintalo. Kuva: Katja Lösönen, Seinäjoen kaupunki.

Kuva 1. Aalto-keskuksen pienoismalli. Kuva: Juha Harju, Seinäjoen kaupunki

Kuva 2. Seinäjoen kaupunginteatteri. Kuva: Katja Lösönen, Seinäjoen kaupunki

Kuva 3. Riolan kirkko. Kuva: Maija Holma, Alvar Aalto -museo

Kuva 4. Vanha asemarakennus, rautatieasema. Kuva: Seinäjoen kaupunki

Kuva 5. Elämän lähteellä -veistos. Kuva: Elina Teitti

